

WOLFENSTEIN: ALGUNA COSA ES MOU A LES ALTERNATIVES DE LES ALTERNATIVES

Oriol Puig Taulé

Wolfenstein. Text, direcció i *soundtrack*: Jordi Casanovas. Intèrprets: Roser Blanch, Clara Cols, Pablo Lammers, Sergio Matamala. Escenografia: Flyhard. Il·luminació: Xavi Valdés. Producció: Flyhard Theatre Company, AREAtangent i Kametta Associació Teatral de Vilafranca del Penedès. (*Wolfenstein* és la primera part de la trilogia *Hardcore Videogames*). AREAtangent, 16 de gener de 2006.

AREAtangent s'autodefineix com un laboratori de creació experimental que treballa com a espai de gestació de joves creadors i de mostra i promoció de nous projectes artístics. Amb només dos anys i escaig de vida, aquest espai gairebé amagat en el laberint del Raval s'està consolidant com una de les plataformes artístiques que més arrisquen i experimenten de tot Barcelona. El suport d'AREAtangent als nous creadors es tradueix en produccions o coproduccions de companyies que tot just comencen, ja siguin de teatre, dansa o d'audiovisuals. De la seva curta història, cal destacar-ne la invenció d'un dels conceptes més afortunats de la darrera temporada escènica, les anomenades «Càpsules a 1 euro», petits tasts de projectes o espectacles encara en procés de creació que per aquest mòdic preu entren en contacte amb el públic per primera vegada. L'alt nivell de qualitat i experimentació dels espectacles que AREAtangent ha produït l'ha portat a rebre un considerable nombre de reconeixements (que aniran en augment, n'estem segurs), com ara el premi Especial del Jurat a la creació a l'espectacle *Odio, odio bastante*, de la Companyia Las Perras (producció d'AREAtangent) en la X Mostra de Teatre de Barcelona, o ser presents en diversos festivals de teatre, com el Festival Internacional de Teatre de Tortosa EntreCultures o el Festival Temporada Alta de Girona del passat 2005. Un dels autors relacionats amb aquest espai és Jordi Casanovas, dramaturg i director de la companyia Flyhard Theatre Company. La temporada passada ja vam poder veure a la mateixa sala el seu muntatge *I love TV*, homenatge crític i autoparòdic a la generació que va criar-se amb la televisió com a companyia omnipresent (amiga, mare i cangur), i la lectura dramatitzada de *Tot em sembla una merda*, retrat d'una parella dels nostres dies que relata la seva relació des d'un punt de vista extern i no exempt d'ironia. AREAtangent ha acollit l'estrena de la darrera obra de la companyia Flyhard, un nou text del seu prolífic director Jordi Casanovas, recentment guardonat amb el prestigiós premi Marqués de Bradomín per l'obra *Andorra*, i que ja ha estat guardonat amb el premi Ciutat d'Alcoi de Teatre 2005 i el premi Internacional AIET de Teatre Universitari «Josep Robrenyo» el 2002.

Wolfenstein és la primera part de la trilogia *Hardcore Videogames*, i està inspirada en el videojoc del mateix títol, un dels primers jocs d'acció en primera persona que van aparèixer al mercat en què l'objectiu principal era matar el màxim nombre possible de nazis. Partint d'aquesta premissa,

Casanovas crea un petit món on el protagonista, Eric, decideix recloure's: un estudi de dimensions reduïdes, del qual no ha sortit des de fa més de vint dies, amb un ordinador com a únic contacte amb el món exterior i les pizzes a domicili com a mitjà principal de subsistència. Eric, juntament amb el seu amic Daryl i Ali, la pizzera que tothom pren per boja, perquè veu complots pertot arreu, conformen aquesta tríada que s'aïlla voluntàriament del món exterior. Si Daryl i Ali decideixen acompanyar Eric en la seva reclusió voluntària és perquè creuen que poden canviar la humanitat, desitgen trobar quelcom mitjançant la informàtica que permeti crear un món millor. Són com els tres porquets tancats dins la seva caseta de palla, esperant que arribi l'inevitable llop que els destrueixi la casa i hagin de tornar a començar de nou. Aquest llop està representat per Eva, la germana d'Eric, símbol del món exterior i la mediocritat de la societat que només veu allò que té davant els nassos, que no es preocupa ni reflexiona sobre res que no sigui quines sabates lliguen millor amb el vestit o quina és la millor manera de gastar els diners. Eva només pensa en el seu imminent casament i projecta la decoració de la seva futura llar com si d'una estratègia empresarial es tractés: «Són idees que vaig tenint... vaig apuntant... i vaig configurant el que seria una llar...» Representa el pitjor de la societat actual, la banalització de quasi tot, la cultura oficial que fagocita qualsevol representació artística autèntica o original i la converteix en porqueria envasada. Segurament, per relaxar-se, deu escoltar discos de cants budistes sobre una base de música *techno*, per entendre'ns. L'objectiu d'Eric, Ali i Daryl de crear quelcom que millori la humanitat els fa intentar programar informàticament el concepte de Déu. Segons la teoria d'Eric, si l'ordinador és l'invent humà que més s'assembla a l'estructura del cervell, i el concepte de Déu està creat dins el cervell, aleshores cal trobar la manera de programar la idea de Déu per tornar a redissenyar el món d'una manera molt més equilibrada. Eric, a mig camí entre el geni informàtic i el *freaky* obsessionat per *Star Wars*, aconsegueix que la màquina provoqui sentiments: l'ordinador és capaç de fer sentir quelcom semblant a la felicitat a qui posi les mans sobre una pantalla, a la manera d'interfície. Però el malèfic i inevitable llop truca a la porta, i la situació es complica...

L'escriptura de Casanovas és àgil i gens forçada, d'un to absolutament proper a la nostra realitat. Les referències a la cultura popular van des de pel·lícules de sèrie B que han marcat generacions fins a música pèssima o sèries d'animació com ara *The Simpsons*. Té exactament el mateix valor una cita de Schopenhauer que una de Luke Skywalker, per entendre'ns. El text flueix amb una gran facilitat dels llavis dels intèrprets, ajudat per la direcció del mateix autor, que potencia la naturalitat i el rebuig de qualsevol mena de teatralitat forçada o convencional. Podríem dir que el to de la interpretació és molt més proper al cinematogràfic que al teatral, i en alguns moments pot recordar al llenguatge totalment nou que vam poder veure a *4D Òptic*, de Javier Daulte, sorprenent i al mateix temps excitant perquè no s'assemblava a res que fins en aquell moment haguéssim vist dalt dels escenaris. L'estructura formal de l'obra és igualment molt més propera al cinema que al teatre, ja que està construïda mitjançant una successió d'escenes curtes separades per foses en negre, que tenen una presència constant de música en els espais de transició, no com a simple acompanyament o subratllat de l'acció, sinó molt sovint com a contrapunt irònic o reflexió distanciada del que en aquells moments succeeix en escena. Aquest ús de la música també s'apropa al cinema quan esdevé l'efecte que emfasitza el ritme del diàleg o l'excitació general, convertint-se automàticament en autoparòdic, fet que demostra la intel·ligència

extrema de Casanovas, autor que, sortosament, no es pren a ell mateix gaire seriosament. La interpretació dels actors dóna el punt just d'immediatesa i espontaneïtat al text, sobretot amb una Roser Blanch convincent i amb una gran força en cadascun dels seus registres, i una Clara Cols creïble en el paper antipàtic de representant d'allò en què no volem convertir-nos, però que potser és el que inevitablement acabarem esdevenint. Sergio Matamala crea un Eric tendre i vulnerable, amb un punt de *freaky* innocent que fa que sentim una simpatia instantània cap al personatge, i Pablo Lammers és l'amic que tots tenim, que a vegades ens preguntem per què el seguim aguantant després de tant de temps, però que al cap i a la fi sabem que sempre el tindrem al costat si el necessitem de veritat.

En definitiva, *Wolfenstein* ens parla de les ganes de canviar el món i la nostra societat malalta, de les diferents formes de vida que hi ha en l'actualitat, de la necessitat de fer alguna acció en vida que ens faci ser immortals en el temps..., i, com no podria ser de cap altra manera, de l'amor. L'amor com a únic impuls que ens fa tirar endavant, que dóna sentit a totes les nostres bogeries quotidianes, i que, ja sigui per excés o per defecte, condiona inevitablement tots i cadascun dels segons que passem en aquest curiós planeta.

Estarem molt atents a tot el que en el futur escrigui Jordi Casanovas i faci la Flyhard Theatre Company.